

Vedlegg 7: Evaluering og oppfølging av ARR Åpen Arena 2009

ARR Åpen Arena har et mål om å skape videreutvikling og forbedret praksis. Deltakerne ved ARR Åpen Arena 2009 ble rett før de dro spurt om de hadde intensjoner om handling i etterkant av arenaen. 137 intensjoner ble registrert (jfr. Dokumentasjon 2009). I løpet av året har kompetansesenteret fulgt opp *Åpen Arena 2009* ved å spørre deltakerne om arenaen inspirerte til nye tiltak og om de har konkrete eksempler på noe de gjør annerledes nå. Evalueringsveggen på ARR Åpen Arena 2010 var et utdrag og en oppsummering av de svarene vi fikk. Dette vedlegget er en redegjørelse for noen av de virkninger deltakerne og vi mener å kunne se. Vårt ønske er at alle kan bli inspirert av å se at ting skjer og at den innsatsen vi legger ned i disse to dagene i januar, vil kunne ha både forventede og uventede virkninger.

Inspirasjon og virkninger av oppfølging fra 2009-arenaen.

Hensikt med oppfølgingsaktivitetene

Hensikten med oppfølgingsaktivitetene er flere. Først og fremst forsøker vi å dokumentere og å gjøre eksplisitt/synliggjøre opplevd læringseffekt og eksempler på forbedret praksis. Hva har faktisk skjedd i etterkant av arenaen? På arenaen involverer vi deltakerne, og denne innsatsen fortjener en respons også i ettertid. Videre ønsker vi at denne kunnskapen skal spres til mange og varierte, relevante aktører og miljøer. Vi ønsker også å sikre læring ved å prøve å forstå hvorfor bedring har skjedd. Og til sist vil vi benytte fremkommet kunnskap i kompetansesenterets egen kunnskapsproduksjon.

Oppfølgingsaktiviteter på flere områder

Kompetansesenterets oppfølgingsaktiviteter etter *ARR Åpen Arena 2009* har skjedd på flere områder.

Dokumentasjon og synliggjøring av inspirasjon og virkninger: En e-post til alle arenaens deltakere om inspirasjon og virkninger ble sendt ut, samlet inn og bearbeidet høsten 2009. I tillegg gjennomførte vi evalueringsmøter med grupper av deltakere fra arenaen (Ressursgruppa, kjernegruppa, deltakere på Møteplassen og en regional gruppe). Som i e-posten fokuserte vi på å få frem nytten av arenaen i form av konkrete eksempler på eventuelle forbedringer i praksis i egen organisasjon og hos den enkelte. Oppsummering av resultatene fra denne prosessen er gjort av kompetansesenteret og gjengis under punktet "Inspirasjon og virkninger" nedenfor.

Oppfølgingsaktiviteter på våre andre læringsarenaer: Kompetansesenterets læringsystem og kjernestruktur består foruten kompetansesenteret og kompetansesenterets fagråd av en ressursgruppe (der Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Helse Sør Øst og KS deltar), en kjernegruppe (fire ARR institusjoner, en i hvert RHF) og Møteplassen (et årlig møte for ARR-institusjoner). Fagrådet har jevnlig møter, ressursgruppa hadde flere møter i løpet av våren og høsten, Kjernegruppeseminar ble avholdt i september og Møteplassen i oktober. På disse forskjellige læringsarenaene ble resultater og innspill fra *ARR Åpen Arena 2009* gjennomgått og bearbeidet for så å dokumenteres av kompetansesenteret. På Kjernegruppeseminalet og Møteplassen hadde vi også som mål å følge opp konkrete innspill som det så ble jobbet videre med for å løfte frem og synliggjøre videreutvikling og virkninger i praksisfeltet.

Konkrete oppfølgingsaktiviteter med utgangspunkt i innspill og initiativ fra rapportene:

Kompetansesenteret har fulgt opp flere innspill som deltakerne kom med gjennom samtalene og rapportene fra Open Space-økten på *Åpen Arena 2009*. Mer kunnskap om arbeidsgiverkontakt har skjedd i form av forsterket perspektiv i oppfølgingsprosjektet, arbeid i kjernegruppa og arbeid på Møteplassen. Fagrådet har hatt en gjennomgang på etisk/juridisk avklaring på epikriser/rapporter til ulike aktører rundt bruker, slik som lege, Nav og arbeidsgiver. På ARR-studiet ble halvparten av studieplassene tildelt personell fra arbeidsmarkedsbedrifter med helsekompetanse i teamene. De institusjonsbaserte tilbyderne har fått tilbud om ARR-registrering og arbeid rundt effektmål på raskere tilbake er påbegynt. Oppsummering av denne prosessen er gjengitt under punktet "Kompetansesenterets konkrete oppfølgingsaktiviteter" nedenfor.

Oppsummering av Inspirasjon og virkninger

Som nevnt ovenfor er Inspirasjon og virkninger samlet inn på samlinger og i form av e-post-utsendelse. Svarene er systematisert av kompetansesenteret under kategoriene: "Fagutvikling", "Kollektiv læring" og "Metoder og kompetanse". Kategoriene er verken uttømmende eller eksakte, men er en metodisk tilnærming for å oppsummere det innsamlede materialet. Under følger et sammendrag av punktene knyttet til de forskjellige kategoriene.

Fagutvikling: I løpet av året har flere av aktørene gjort endringer i program, reorientert seg, opprettet nye aktiviteter, startet nye prosjekt og påvirket prosesser med kunnskap som er fremkommet, inspirert av eller bekreftet på arenaen. Punktene var følgende:

Dette har vi gjort:

- Vi fikk anledning til å jobbe med en nyttig begrepsavklaring som gjorde at vi etterfølgende kunne jobbe mer målrettet i forhold til ulike brukergrupper

- Gruppevis tilnærming som likevel gir rom for individuell vurdering
- Vi fikk anledning til å jobbe med en nyttig begrepsavklaring som gjorde at vi etterfølgende kunne jobbe mer målrettet i forhold til ulike brukergrupper
- Teamet har lagd toukers gruppeopphold vedrørende vurdering av arbeidsrettet yrkesevner i stedet for individuelle vurderingsopphold. Det utelukker ikke inntak til individuelle opphold. Det er litt "tilfeldig" om pasienter blir kalt inn til gruppe opphold eller individuelle opphold
- Teamet er blitt mer vant til å tenke individuell plan
- Har hatt samarbeid med bedriftsergoterapeut to ganger
- I februar startet vi opp med ukentlige målarbeidsamlinger i små grupper. Dette var inspirert av brukerens innlegg.
- Jeg jobber tettere i prosesser for den enkelte i krysningsfeltet mellom arbeid og helse
- Mer målrettet arbeid mot grupper av deltakere
- Ny ramme og metodikk for faggruppes årsmøte og seminar
- Vi har invitert noen av våre samarbeidspartnere til erfaringsutveksling hos oss
- Vi (norsk kiropraktorforbund) har startet et arbeid med å se på hvordan vi kan bidra på dette området
- Jeg sitter i tverretattlig gruppe her i kommunen – der har jeg undervist i ARR.
- Hospitering på AiR har ført til evaluering og videreutvikling

Dette har vi konkrete planer om:

- Vi skal tilby Nav-ansatte stressmestringskurs
- Jeg sitter i rehabiliteringsgruppa (leder) og sitter for tiden med omarbeiding av kommunens rehabiliteringsplan og jeg håper vi kan ha fokus på arbeid og helse i den.

Kollektiv læring: I denne kategorien har vi valgt å trekke den slutningen at når aktivitetene under fagutvikling finner sted, så vil det også ha forekommet en kollektiv læring. I denne kategorien har vi derfor plassert sub-kategorien "kontakter som er foretatt" i tillegg til "økt interesse for", og "å se muligheter for". Vår oppsummering er at erkjennelse av behovet for økt kompetanse har ført både til nyansettelser og etterutdanning, mer kontakt på tvers, økt fokus på arbeidsgiver og økt fokus på individuell plan som mulig samhandlingsverktøy. Punktene var følgende:

Har hatt/ tatt kontakt med:

- Jeg ble kjent med en Nav saksbehandler som har sendt deltakere hit
- Jeg har tatt kontakt med deltakere i ettertid angående tema som er relevante i forhold til deres posisjon f.eks sentral enhet for rehabilitering på Sunnaas (nettverkbyggingens fordeler – samtaler utenom programmer skaper relasjoner)
- Lettere å ta kontakt mellom Nav og den delen av helsetjenesten som var på arenaen
- Tverrfaglige møter på tvers av nivåene
- Økt interesse/bevissthet
- Har blitt enda mer bevisst behovet for bedre koordinering mellom arbeid og helse. Har snakket med Hjelpemiddelsentralen i fylket om at vi ønsker å arrangere et samarbeidsmøte/konferanse med Nav og andre aktører som er inne i bildet når det gjelder rehabilitering til jobb for personer med kognitiv svikt etter ervervet hjerneskade'
- Det ble veldig tydelig betydningen av AiR og NAKS har som lokomotiver når det gjelder ARR nasjonalt og i forhold til fagutvikling
- Mer bevisst på betydningen av samarbeidspartnere og trygg på å bruke dem
- Skjerpet fokus på målsetting – i retning av arbeidsevne
- Nye muligheter/betydning av
- Jeg tar videreutdanning i ARR
- Ser mye mer mulighetene for dialog med andre både internt/eksternt
- Ser hvor viktig det er å tenke helhet i jobben vår, og å se behovet for ulike faggrupper og innfallsvinkler i jobben som skal gjøres

- Jeg har fått ny jobb etter å treffe to personer som jobber med yrkesrettet rehabilitering, og som etter en del samtaler nå har gitt meg en spennende jobb
- Flere fagfolk som arbeider innen ARR er studenter ved videreutdanninger innen fagfeltet, som Livsstyrketrening og ARR- videreutdannelsen
- Blitt oppmerksom på at mange aktører ikke er kjent med fagfeltet – det får konsekvenser for måten vi arbeider på
- Opplevelse av panikkangst etter Arenaen for at vi er så få personer – det har resultert i at vi har ansatt en ny person
- Arenaen har medvirket til at Nasjonalt kompetansesenter er blitt satt på kartet som aktør og at bredde og engasjement er bedre synliggjort

Metoder og kompetanse: Under dette punktet fremkommer det to hovedelementer. Aktører har tatt i bruk nye metoder i faglige sammenhenger og aktører er blitt inspirert av metodene brukt på selve arrangementet og har tatt de i bruk lokalt. Her kommer det også fram at deltakere har fått et bredere perspektiv og at de ser behovet for å synliggjøre og tydeliggjøre det vi gjør overfor de aktørene som legger rammebetingelser.

Bedret forståelse

- Større forståelse for arbeidsgivers ståsted, satt i gruppe med dem
- Jeg mener vi som institusjoner må markedsføre oss bedre inn mot politikere og det offentlige systemet, slik at de skjønner hvilken stor nytteverdi vi har
- Erfaringen/kunnskapen ligger der som et bakteppe i tekningen og dialogen med leger, tiltaksarrangører og internt m.v.
- Vi har blitt mer bevisst gevinsten av trening, kosthold og tverrfaglig samarbeid

Inspirasjon:

- Jeg engasjerer meg i trygdemedisinsk fagutvikling på landsplan for å erstatte tradisjonell biomedisinsk tankegang med "det handlende menneske i sitt miljø" – tankegang. Dette er ingen direkte følge av ARR Åpen Arena, men møtet var likevel en oase på veien
- Har implementert metoder for utviklingsarbeid som er mer "kreative" enn tidligere – inspirert av Åpen arena.
- Betydningen av at teamet har opplevd det samme – en felles opplevelse – ikke bare min formidling
- Arenaen har vært medvirkende årsak til utvikling av prosjekt: Samhandlingsprosjektet (Haugland) og Oppfølgingsprosjektet (AiR)
- ARR Åpen Arena påvirket forståelsesbildet i en aktuell og relevant problematikk

Ideer/metoder som er brukt i faglige sammenhenger

- Tatt med en del ideer rundt samhandling med Nav – temaet i gruppen jeg valgte etter Open space.
- Ja, vi brukte noe av metodikken i evalueringen/ oppsummeringen av et fagutviklingsprosjekt
- Vi bruker ideer/erfaringer(*red: litt usikker på om ordene dekker da vi måtte omskrivet et "det"*) i vår nakke-/ryggpoliklinikk i samhandling med andre avdelinger der vi samarbeider rundt brukeren
- Brukt metoden i eget arbeid og læring på jobb, bl.a brukt open space-metoden

Kompetansesenterets konkrete oppfølgingsaktiviteter

- Etisk avklaring, ønske fra arbeidsgiver, oppfølging av arbeidsgiver. Fagperson på feltet har deltatt i fagrådet der etikk og jus i forbindelse med rapporter til NAV ble gjennomgått. Resultat legges ut på www.air.no (blå side)
- Prosjekt for systematisk oppfølging, der arbeidsgiver mer direkte og systematisk blir involvert, er videreutviklet - Sherbrookmodellen (en kanadisk modell for kombinasjon av medisinsk rehabilitering, veiledning og arbeidsgiverinvolvering vurderes utprøvd)
- Høgskolestudie i arbeidsrettet rehabilitering implementerer studie i arbeidsrettet rehabilitering basert på piloten arrangørene for studiet er AiR og Diakonhjemmet attføringsbedriftene får halvparten av plassene som følge av arenaen. Liv Haugli (AiR – Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsrettet rehabilitering) er fagansvarlig
- Møteplassen for kjernegruppa som er satt til august, ved Hauglandsenteret skal jobbe videre med ARR institusjon/arbeidsgiverlinken
- De institusjonsbaserte tilbyderne, gis anledning til å delta i felles ARR-registrering (33 stk)
- En skisse til enkel effektmåling for raskere tilbake institusjonene i nettverket er nesten ferdig og blir implementert i et utvalg institusjoner som deltok i en av gruppene på arenaen